

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta työryhmän mietinnöstä, johon sisältyy hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta.

Tausta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annettua lakia sekä valtioneuvoston asetusta työriitojen sovittelusta. Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan. Työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetussa laissa säädettäisiin sovittelijan velvollisuudesta menetellä sovittelutoimessaan kansantalouden ja muun yleisen edun turvaamiseksi siten, että palkanmuodostus toimii mahdollisimman hyvin eikä työmarkkinoiden toimivuus vaarannu. Sovittelutehtävässään sovittelija ohjaisi työriidan osapuolia Suomen kilpailukyvyn ja hyvin toimivan palkanmuodostuksen kannalta tasapainoisiin ratkaisuihin. Tätä periaatetta sovittelijan tulisi noudattaa myös sovintoehdotusta antaessaan. Ehdotuksella vahvistettaisiin lain tasolla sovittelutoiminnassa jo nykyisin noudatettua käytäntöä niin sanotun palkantarkistusten yleisen linjan huomioimisesta.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia, joilla yhdenmukaistetaan määrättyä sovittelutehtävää varten asetettavan sovittelulautakunnan käytänteitä. Työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetussa laissa säädettäisiin, että valtakunnansovittelija tai hänen määräämänsä sovittelija toimisi sovittelulautakunnan puheenjohtajana. Sovittelulautakunta olisi menettelyssään sidottu sovittelijaa velvoittavaan sääntelyyn, jolla edistetään työmarkkinoiden toimivuutta. Työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetussa laissa säädettäisiin, että lain säännöksiä sovintoehdotuksen antamisesta sovellettaisiin myös sovittelulautakunnan antamaan sovintoehdotukseen. Valtioneuvoston asetusta työriitojen sovittelusta muutettaisiin siten, että työ- ja elinkeinoministeriö määräisi sovittelulautakunnan muut jäsenet valtakunnansovittelijan esityksestä.

Ehdotettu laki ja asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2024.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 30.7.2024

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat:

hallitusneuvos Nico Steiner, puh. 0295 049 001
erityisasiantuntija Katariina Jämsén, puh. 0295 047 143
erityisasiantuntija Anette Laiho, puh. 0295 047 035

sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://hankeikkuna.vnv.fi/app#/lainsaadanto/114807/kuvaukset> - Linkki hankesivustolle

Liitteet:

[HE-luonnos.pdf](#)

[Propositionens huvudsakliga innehåll och paragrafer.pdf](#)

[EK eriävä mielipide työriitojen sovittelujärjestelmän kehittämistä valmistelevan työryhmän mietintöön TEMille.pdf](#)

[KT-lausunto-sovittelujärjeselmä-muistio-LAUSUNTO-2024-05-30.pdf](#)

[Työmarkkinamalli 30 5 2024 PSKJ eriävä mielipide.pdf](#)

Jakelu:

Akava ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Kirkon työmarkkinalaitos
Kunta- ja hyvinvointialueyöntajat KT
SAK ry
STTK ry
Suomen Yrittäjät SY
Tasa-arvovaltuutettu
Valtakunnansovittelijan toimisto
VM/Valtion työmarkkinalaitos

Lausunnot

Yleiset huomiot

Nykytila ja sen arviointi

Yleisperustelut luvut 3–6

Pykälät ja säännöskohtaiset perustelut

Laki työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä

1 § *Lain tarkoitus ja soveltamisala*

3 § *Valtakunnansovittelijan tehtävät*

11 § *Sovinnon aikaansaaminen*

13 § *Sovintoehdotus ja sovittelun keskeyttäminen*

Valtioneuvoston asetus työriitojen sovittelusta

5 §

6 §

Hjelt Jan
Työ- ja elinkeinoministeriö

Laiho Anette
Työ- ja elinkeinoministeriö